

En rundvisning i Øster Hornum 1929

Guide: Christen Andersen (Cræn)

Cræn Andersen (Christen Andersen) var kæmner i den gamle Øster Hornum kommune fra 1944 til kommunen indgik i Støvring kommune. Cræn Andersen arbejdede videre i den kommunale forvaltning i Støvring og sluttede sin karriere som sekretariatschef i 1984. Han boede sammen med sin hustru Birte, der var organist i kirken, i huset, der havde rummet det gamle kommunekontor.

Om sin barndom i Øster Hornum skrev han i 1987 blandt andet nedenstående.

De fysiske forudsætninger for at skrive lidt om Himmerland har jeg i hvert fald. Jeg har levet to tredjedele af hundrede år her. Jeg er født 1920 i Byrsted - på centralen, hvor mor var bestyrer. Far var smedsvend hos byens smed.

Min mors far "Cræn Andersen" døde af lungebetændelse, 42 år. Det var dengang en alvorlig sygdom. Min fars far var murer og husmand og boede mellem Byrsted og Bradsted. Trods de små kår blev tre af sønnerne sat i håndværkerlære som smed, murer og maler. Jeg har ikke oplevet mine bedstefædre.

Cræn ved bilen, mor Anemine blomster og far, smed Niels Andersen, yderst til højre

Da jeg var to år, byttede mine forældre med smeden i Øster Hornum, og far blev selvstændig. Det varede ikke længe, før der var arbejde til tre svenske og to lærlinge, medens min far drev maskinhandel.

Folkene fik kost og logi hos os, og min mor førte hus for hele flokken. Fem gange daglig skulle der noget på bordet. Det var der ikke noget særligt i. Det samme skete i Brugsen, på mejeriet og hos tømreren. Saltkarene bugnede med sul, da køleskabe og fryserne kun var kendt fra aviserne, som noget man havde i Amerika. En af min fars familie, der var udvandret til Utah, skrev hjem: "Tænk

jeg har fået en elektrisk lime!". Ordet "Støvsuger" havde hun ikke i bagagen. - Nå, jeg blev hurtigt til "Stuejens' Christen" og lærte Hornumdialekten.

Stående bagest mor, Annemine Andersen, forrest bedstemor fra Byrsted og bedstemor fra Barmer, som jeg sidder på skødet af.

Børnepasningsproblemer kendte man ikke. Selvfølgelig passede forældrene selv deres børn. Mange familier havde store flokke af børn, så det var ingen sag at finde jævnaldrende.

Byens pulje af lussinger var allemandseje og blev distribueret til os uden personsanseelse. En del var deponeret på skolen sammen med spanskkrøret, og lærerne uddelte med rund hånd.

Jeg er ikke meget for lange remser, men alligevel: Byen havde brugs, mejeri, smed, karetmager, skomager, skrædder, bager, slagter og købmand, barber og frisør, tømrer, snedker og maler, træ- og cykelhandler og apoteksudsalg.

Hertil kom kirke, skole, forsamlingshus, telefoncentral og spare- og sygekasse. Derimod var der ingen mekaniker eller elektriker, men hvad skulle vi også med dem?

Blev man syg, ringede man til Nibe, og overlæge Woss kørte den halve snes kilometer for at tilse patienten. Men så var folk også syge. Var der tale om lungebetændelse, talte hele byen om, hvornår "krisen" kom. Om jeg husker ret, var det niendedagen, man frygtede det værste.

Og så det vigtigste: landbruget. Der var seks-syv gårde i byen - og omegnen var spækket med gårde og husmandsbrug.

I dette lille samfund kendte alle hinanden og passede på hinanden - på godt og ondt. Nu, mange år efter, synes jeg stadig, at der var mere liv og virksomhed i byen den gang. Nu var der også mange flere unge, og som sagt, der var mange børn.

Byen ligger i den dalsænkning, der går syd-nord. Mod nord fortsætter det lave i enge mod Volstrup. Kirken ligger på vestlige banke, set fra byen ligger den højt, men kommer man fra øst - fra Guldbæk - ser man ned til kirken, da bakken mod øst er meget højere end kirkebakken. - Lod man nu øjet vandre gennem byen, fik man øje på fem vindmøturer og en vejrmølle. - De er for længst borte alle sammen. Netop nu i disse dage er der rejst en høj, moderne mølle, der fremstiller strøm. Et fornuftigt tilbageskridt.

Vejnen gennem byen var ikke asfalteret, og der var vejgrøfter, hvortil mange ledte deres kloak. De, der boede langs bækken, brugte dog denne som afløb. Det var "bækken vi kysset" som små". Den så ren ud. Vi så aldrig en bakterie. Bækken løb til dammen ved præstegården, hvor vandmængden blev forøget ved flere kilder. Vandet løb videre i en stenkiste til gadekæret, hvor flere kilder og en boring kom til. Alt vandet blev opsamlet i dagtimerne, og når mørket sænkede sig, blev der åbnet for vandet, der blev ledt til en turbine, der var installeret for at fremstille strøm - nok til en halv snes husstande. Det virkede til midt i tyverne, da vi fik strøm udefra.

Måske skulle jeg fortælle lidt om mine oplevelser før skoletid. Det var vist et ønske, at jeg skulle have været en pige, men blev da klædt på som andre drenge med livstykke med elastik til strømperne. Derfor var jeg bekymret over min natbeklædning. Det var en lyserød natkjole med tunger her og der. Jeg mente, det var en "tøsekjole", og når den var til vask og hængt til tørre på snoren i "gården", gik jeg vagt, for at ingen af mine kammerater skulle få den at se. Jeg var glad, da den blev kasseret.

En gang om måneden kom "Nordjysk Biograf" i forsamlingshuset, og min far tog mig med, når Fy og Bi var på plakaten med "Vestervovv", "Han, hun og Hamlet", og hvad de nu hed. (Jeg stavede mig godt nok frem til "Han og hun i Halmet").

Min store sorg var, at der kom til at mangle én i rækken. Jeg havde fået forbud mod at tage "med de andre" ud til Peter Sørensen efter en kattekillig. Jeg trodsede forbudet, det var ikke til at lyve sig fra det, idet jeg havde halm i striketrøjen. Straffen: "Ingen biograf". Og så var jeg endda tæt på at komme med. Min far begyndte at spørge min mor, alt imens han stod og vaskede sig ved pumpen i bryggerset, mens selerne hang ned langs buksebenene: "Ska han eet ha lov å kom mæ?". Jeg fattede håb og sagde: "Hves A eet fo lov, vel A aldri mier hent mjælk heller go i brusen!". Denne strejketrussel afgjorde sagen, for far sagde: "Nå eere saen do håere, så vel A slet ha dæ mæ". Jeg græd hele natten.

Tiden nærmede sig, hvor jeg skulle i skole. Den lå ved foden af kirkebakken med to klasseværelser, legestue og gang. De sanitære faciliteter bestod af en pumpe på legepladsen, hvortil var fastgjort et blikkrus - til hundrede personer. Mon det var bedre end vandet i bækken? I et lille fritliggende hus var der kulrum og et par gammeldags "dass". - Her blev vandet ikke forurennet. Ingen håndvask! Små og store klasser - fire - skiftedes sommer og vinter til at gå i skole hhv. 2 og 4 dage om ugen. Jeg frygtede for at komme i skole til den gamle lærer Mark. Det var til dels, fordi han var blandt publikum den søndag eftermiddag, da malerens Hartvig og jeg havde tændt bål i smøgen mellem

skostalden og et skur - begge af træ. Vi havde sømmet sække for enderne af smøgen for at holde liv i bålet. Ilden fik godt fat i skostalden, og gnisterne flog over gaden til den stråtækte gård, hvor lærer Mark var på familiebesøg. Jeg blev bange, da Mark pludselig stod der med stanglorgnet og hvid fip. Jeg løb ind til mor og råbte: "Slå mæ - slå mæ". Jeg ville gerne have det overstået, inden far fik tid til at komme ind.

Imidlertid solgte far smedjen og købte et lille husmandssted i Byrsted, så min skolegang begyndte i Byrsted skole. Her var to klasser og een lærer. Mor masede med at lære mig at læse. Den grå ABC havde to slags bogstaver. Det kneb især med de "krøllede". - Endelig lærte jeg at kende forskel på "R" og "K". Men det var ikke let at se, om der stod Kaffe eller Kasse. For mig var *f* og *s* ens.

En dag om efteråret kom en bilfuld mænd fra Øster Hornum. Jeg husker tømrer Jens Haase, gårdejer Anders Øland og karetmager Kr. Kragbæk var med. Jens Haase førte ordet: "Det duer pinnede ett mæ den nyj smej. Ku' do ett tenkt dæ å kom tebaeg?" - Og enden blev, at vi skulle "hjem". Så skulle jeg da i Øster Hornum skole. Lærer Mark var død, og den ny hed H.C. Thuesen. Skiftet var let. Jeg kendte kammeraterne og havde lært mindst lige så meget som dem.

Videbegærlig var jeg, men det blev alligevel lidt for meget, da jeg så en mand med et kroget knæ halte gennem byen. Mit spørgsmål lød: "Er det en missionsmand?" Jeg havde jo hørt i Byrsted, at der var mange af dem i "Hunum". Jeg troede, at man kunne se det på dem, når det nu var en særlig slags mennesker. Jeg fornåm, at det var et "grimt" spørgsmål. Disse missionsfolk drev en søndagsskole. Mange af mine kammerater skulle gå der, og så gik jeg med. Det har jeg aldrig fortrudt. Blandt andet kom vi så til to juletræer: Øster Hornum forsamlingshus og Molbjerg missionshus. Sanglegene var omtrent de samme. "Tyv, ja, tyv, det skal du være" - var nu bedst i Øster Hornum, for her var "min bedste ven".

Det var nu dejligt at være "hjemme" igen. Jeg fortalte jo om at jeg havde redet på hestene, flyttet køerne, og ikke mindst, jeg havde lært at cykle!

Min far ved smedjen

Smedene arbejder

Hvordan var så dagligdagen? Jeg husker bedst de lyde, der var i byen om dagen og så den stilhed, der sænkede sig, når arbejdsdagen var forbi. Lad mig da genkalde noget af det. Verdens navle var for mig smedjen. Her kunne man høre blæsebælgene - der var to - hive efter vejret, når læredrengene hev i lænken - ned, op - indtil jernet i essen var gloende og blev hevet ud på ambolten. Lærlingen tog forhammeren, højre hånd forrest medens vestre hånd førte skaftet ind under højre arm. Det så akavet ud, men det virkede. Svenden der brugte håndhammer fik godt overblik over jernet - og man skulle smede, mens jernet var varmt. Der var en vis rytme i smederiet. Svenden slog med håndhammeren og angav samtidig, hvor han ønskede, at forhammeren skulle falde - og så et løst slag på ambolten: en - to-tre.

Så kom der måske et par heste til skoning. Skoene skulle varmes og rettes til. "Finindstillingen" foregik dog på en udendørs ambolt ved stalden. Men allerførst skulle hovklingen i gang, så hovene blev "klippede". Her brugte man en trækølle. Skoene blev sømmet fast, sømmene blev vegnet, og spidserne klippet af. Endelig kom hovraspen i brug, og hoven finpudset.

I tørkeperioder om sommeren skete det tit, at jernringene på vognhjul gik løse. Der blev kørt meget på de hårde grusveje, især når tørvene fra Hæsum mose skulle bjerges. Så fik karetmager og smed travlt med at udbedre skaderne.

Karetmageren skulle se til, at fælge og nav var i orden. Smeden, at aksler og bøsninger kunne fortsætte, ligesom ringene skulle vurderes. En særlig maskine kunne bukke jernet til ringe og presse dem sammen, når de skulle svejses.

Alt foregik ved håndkraft. Selv boremaskinen. Når man fik svinghjulet, der sad vandret på toppen, sat ordentlig i gang, var det ingen sag at bore huller. Nok om det, det skal jo ikke være et teknisk kursus i grovsmedefaget, men jeg ville gerne, om man vil kunne forstå, at alle disse arbejdslyde har bidt sig så fast i erindringen, at mine minder ville være meget fattigere uden dem. Mon ikke de fleste har det omtrent på samme måde?

Efter en travl dag, hvor smedene var blevet sorte af olie og os blandet op med sved, hev man et par store jernklumper på essen, pumpede vand op i et par zinkspande, der så blev varmet op med de gloende "klumper" - det buldrede og sydede. Så skrubbete svendene sig og deres blege aftenansigter dukkede frem. Smede blev næsten aldrig solbrune. Det var nu heller ikke moderne.

Midt i tyverne fik vi strøm udefra, og alting ændrede sig. Blæseren til essen blev motoriseret, ligeledes boremaskine og smergelsten. Støjforurening. Lysekronen i vor private stue dansede, hver gang man startede maskinerne, da "forlagstøjet" rystede bjælkerne over os. Mens svendene gik til ro i et uopvarmet, uisoleret loftskammer, om vinteren dog med en petroleumsovn, gik jeg i seng i et lille værelse - uden lys - i lejligheden. Det var dejligt når "Byste suel" skinnede, det kaldte vi månen. I stilheden begyndte en hund måske at gø. Det blev besvaret længere væk, og efterhånden deltog mange i koret. Flerstemmigt. Om morgenen var koret skiftet ud med haner, der kykkelikyede rundt om fra hønsehuse. De ventede på, at lemman, der havde skjult dem for ræven om natten, skulle blive fjernet.

Min far var tidligt oppe. Hans motto: "Morgenstund har guld i mund" syntes vi nu godt, han måtte have for sig selv. Hvis der ikke var livstegn fra kammeret over smedjen ved den tid, man skulle have kaffe, gik han ud og stak forsigtigt en stang halvtommer rundjern op gennem huller i smedjens loft. De var boret, så de traf midt under sengene. Arbejdstiden var fra 7 til 6 (klokken 18 var der ikke noget der hed) - selvfølgelig var der en times tid til middagssovn. Fra morgen til aften lød der sang og fløjt i smedien. Når vi havde spist til aften, stemte far tit sin violin og spillede de kendte melodier. Han havde lært at spille hos mølleren i Byrsted. Der var mere ro, når en eller anden kom for at få et spil skak. Lad mig nu lige lidt om "byens" lyde.

Jeg er glad for, at jeg har hørt storke knebre - i reden ved præstegården. Sikket svælg der er mellem de lyde og dem, vi nu bliver tortureret med i fjernsynet - el-guitar f.eks. Trafiklarm af biler og knallerter

var vi helt forskånet for i min "bette tij". Men hestetramp kendte vi ligesom koblede køer, der blev trukket gennem byen. Køerne sjuskede altså hele vejen gennem byen daglig, alt imens de tabte deres "klatter". Det lød, som når vi med hul hånd klapper hænderne sammen.

Mælkevogn ved Mejeriet

Lastvogn foran Øster Hornum central

De hestetrukne mælkevogne kom fra alle kanter, ja helt fra Byrsted. Af og til hørte vi fløjten fra mejeriet, der skyndte på de mælkekuske, der ventedes. Så kom de måske i trav. Mælkejungerne blev læsset af og på med de spandelyde, det nu giver. Hestene blev sat på stald en kort tid. Kuskene afleverede en håndfuld bøger i brugsen el. hos købmanden. I butikkerne fik man travlt med at pakke varer ind og levere dem i de kasser, der var hængt bag på vognene. Det var ikke "velkommenblikke", man fik i brugsen, så længe der var mælkevogne ved mejeriet.

Gik vi nu fra mejeriet mod torvet - der er en vejgaffel midt i byen - kunne man høre nogle høje smæld fra skomagerværkstedet. Det var læder, der blev banket ud, eller vi hørte pudsemaskinen, der gav de forsålede sko en sidste finish. Skomagerværkstedet måtte vige for en vejudvidelse i begyndelsen af trediverne, men nyt blev bygget på den anden side af vejen. Lige overfor ligger Varehuset. Den gang var her kun træsko-handel og -fabrikation, lidt salg af arbejdstøj og tobak og lignende. I tobaksskabet stod en lille petroleumslampe, der skulle sørge for tilpas "tørhed". Klokken, der var anbragt over butiksdøren, klemte og hidkaldte Anton Larsen, der sad i et tilstødende værksted. Vi kunne høre, at

han slog kramper over kobbertråden, der skulle holde overlæderet til bundene. Eller han syede skafter til træskostøvler. Selv vi børn havde "spidsnæsed" træskostøvler.

Foran Varehuset, ca. 1925

Øster Hornum Ligkistemagasin

Foran butikken stod nogle høje træer. Der var gangbræt over grøften, der forløb helt sønden ud af byen. Skråt over for varehuset lå "Øster Hornum Ligkistemagasin", det var Jens Haases tømmerværksted. På den nordre side af værkstedet stod en meget høj vindmotor, på den søndre en stor petrole-

umsmotor. Senere handlede Haase med korn og foderstoffer. Lydende fra maskinsnedkeriet blandede sig med larmen fra petroleumsmotoren til tider forstærket med et infernalsk spektakel fra "kageknuse-ren". Store plader med foderkager blev hakket i stykker, og det gik ikke lydløst for sig. Øst for lå "møllen", hvor landmændene kom med deres korn til formaling. Her hørte man den mørke, dybe rumlen fra de store kværnsten. Til tider kom der bankelyde fra møllen. Det var, når "bild'manden" var der og med bildejernet huggede furer i møllestenene.

Ved vejen til Guldbæk lå karetmagerværkstedet. Det var nabo til smedjen. Det var meget praktisk. Gamle og ny vognhjul blev trillet mellem de to værksteder til viderebehandling.

Som nævnt havde vi meget lidt trafikstøj, men i løbet af tyverne begyndte det så småt. Landposten fra Støvring, der havde kørt med hestevogn, fik en overskåret "Ford". Hans broder, der var ølhandler, fik en lastbil, Jens Haase også. Trafikken blev farlig. Hestene var bange for bilerne, og kuskene stod af og holdt ved hestenes hovedtøj. Gårdejer Vilhelm Schøn satte et skilt ved Guldbækvejen: "Auto giv signal" - der var jo kun et par hundrede meter fra vejen til gården! De kørende måtte altså fatte bolden og bätte, hvis ikke man havde et elhorn med "y-øøøh".

Mod byen havde politiet sat et skilt "15 km gennem byen", så gæs, ænder, høns og løsgående børn kunne komme væk. Privatbiler kom efterhånden til. Maler Hovgaard, der tillige var organist både i Øster Hornum og Godthaab, var en af de første. Engang var han helt i Viborg og havde en gårdmand med som passager. Der var varmt og stille vejr, så kalechen var slået ned. Da de ankom til Viborg, sagde gårdmanden: "Det er mærkeligt - der er pludseligt blevet helt stille vejr". Det var hans første biltur, og han tænkte ikke på, at de havde raset gennem luften med helt op til 40 km. i timen.

Så kom Øster Hornums første taxa: "Langemaren" - en forlænget Ford. Også et rutebilselskab så dagens lys. Det var et interessentselskab. Der blev købt en lastbil. På ladet blev anbragt bænke, og det blev overdækket med et skur. Fast gummi. Det blev ingen succes, og det løb ud i sandet. Imidlertid begyndte bageren i Byrsted at køre rutebil med holdeplads ved jernbanestationen i Aalborg.

"Bystebilen" blev en institution. For os børn var en rutebil en "Bystebil". Efterhånden så vi mange "Bystebiler" i Aalborg.

En skønne dag kom der også en flyvemaskine over byen. Folk, der var indendørs, løb ud på vejen for at se fænomenet. En dreng, Kalle, løb råbende gennem byen og råbte: "En flyvmaskin - en flyv-maskin". Overfor tilskuerne bekendtgjorde han senere: "Det var mæ der opfan'nn"!

Før jeg afslutter afsnittet om lyde, vil jeg lige nævne, at der selvfølgelig var andre lyde om vinteren, når vognene blev afløst af kaner og slæder, trukket af heste, der dampede i kulden. Selv om vi havde mange kælkebakker omkring byen, var det nu noget særligt at komme med, når der var bjældeklang i ørene. Det var alt sammen fra den daglige dag, men når fyraften kom, og arbejdet blev indstillet, blev der stille. Gik vi så en aftentur - hørte vi måske kirkeklokken ringe solen ned. Om sommeren kunne vi høre frøerne kvække i kæret - sikkert til fryd for storken, der hvilede sig i præstegårdens storkerede. Eller vi hørte dunkene fra hæverten, der stod bag mejeriet og pressede vand op i vandbeholderen ved Kr. Marks gård. Her hørte vi ofte hestene, der stod og gumlede i hakkelsen. Var der stille østenvind, kunne vi høre dampogene mellem Svenstrup og Støvring.

Skal jeg nu udbygge disse erindringer, kunne jeg tænke mig at se, om jeg kan genkalde fra glemselen noget om det daglige liv for de mindre end hundrede husstande, der levede her, med henblik på de muligheder, man dengang havde for at købe ind.

Byen var i tyverne og trediverne meget godt med med dagligvareforretninger. Større anskaffelser hentede man i Aalborg og Nibe. Håndværksmestre manglede vi heller ikke.

Det bliver altså en række glimt af de "forretninger", der besøgte byen for at slå en handel af.

Lad os starte med at fortælle om byens mulighed for at købe fisk. I tidens løb forsøgte flere at forsyne byen med fisk. Med trillebør og bismervægt kørte "Staun-Søren" rundt og falbød forskellige sorten.

Det sammen gjaldt Marinus Jensen, der boede i husvildeboligen ved dammen. Staun-Søren var vært i Forsamlingshuset og boede i husets lejlighed med sin store familie. Man undte ham godt at han kunne supplere sin indtægt ved fiskehandel. Man bedst husker jeg en mand fra Vokslev, der før de andre kom een gang om ugen med sin gig: Ka-fej-Anton. Vi små børn havde ærefrygt for en mand med det. navn, som vistnok var udledt af et mundheld, han brugte.

Selv om byen, så længe jeg kan huske, altid havde mindst een slagter, kom der ugentlig en bil fra Års slagteri med slagteraffald. Handelen med gode ben gik strygende, når. "Oesmanden" var her. Nå, han havde dog også reelt kød med og kunsthonning i flotte blikdåser, der var forberedt til "Kaffe" - "The" og lignende, når indholdet var brugt. Også ost solgte han..

Når jeg nævner ost, kommen jeg i tanker om en lille grå mand, der kørte rundt på cykel med en lille trækasse på bagagebæreren med eet produkt: Klosterost, eller knapost. Sådan en ost kostede ikke mange øre.

Anton Larsen i "Varehuset" havde endnu ikke oprettet "Varehus" med det store sortiment, så omvandrende kræmmere med bylt på nakken gjorde gode forretninger ved husbesøg. De havde en hel tekstilbutik, når de først fik løsnet op.

Jeg synes altid, der var besøg i byen af fremmede, der falbød et eller andet, eller som "Bildmanden", der med bildehammeren lavede furer i møllestenene, både i møllen, men også hos gårdenes kværne.

Ind under jul kom Vilhelm Schön med et læs juletræer. De var i alle størrelser. For 5 kr. kunne vi få et, der kunne nå loftet. Og så nærmede den tid sig, hvor vi med løbende, fladtrykte næser stod ved butikernes udstillingsvinduer og var spændt på juleudstillingen. Sikken masse herligheder.

"Øl-Fransen" fra Støvring dukkede op i sin gamle Fordlastbil, og nu blev forretningerne leveringsdygtige i juleøl. Ølankre var almindelige, men også trepæglflasker og senere fem- og ti-liters.

Mens byen blev besøgt af en gårdsanger, der til lyden af en sprukken harmonika sang julens sange, plagede vi for at få julehæfterne med "Knold og Tot" og "Gyldenspjæt". Mor havde for længst bestilt "Ved julelampens skær" og far "Blæksprutten".

Så kom også en blomsterhandler. Bilen var overdækket, så blomsterne kunne være friske. Nu ville de fleste gerne have blomster i haverne, og en skønne dag tidligt om foråret kom "Geden". Det var et øgenavn, han havde givet sig selv. Han gik fra hus til hus med frøkatalog og optog ordrer. Jeg husker, min mor spurgte ham om, hvad en bestemt blomst hed. Hans svar var: "Det er rævhåller, det er i hvert fald ikke Gedhåller". Derfor stod børnene gemt bag buske og hushjørner og brægede, når han var i byen.

Penge havde vi ikke mange af, og vi gik rundt med en sæk i byens hønsegårde for at samle ben. Der var jo blandt andet "de gode ben" fra Oesmanden, som hønsene havde pillet rene. Så kunne vi gøre en handel, når "Skind-og-Ben" fra Nibe kom til byen for at købe huder hos slagteren. Havde vi selv et kaninskind, der var saltet og tørret, var det helt fint. Han købte forskellige produkter som skind, ben og gammelt jern. Han blev også kaldt "Uld-og-Klu". Der var ikke mange, der kendte hans navn. Selv i Nibe, hvor han boede var det "Skind-og-Ben".

Som juletræer er en sæsonvare, havde syltetiden også sin. Når den tid nærmede sig kom en mand med en stor fladvogn, fyldt med halm. Det var spændende at se, hvad han havde gemt i halmen. Det var pottemagersager, krukker, lurfade, blomsterpotter og lignende. Han gjorde altid god handel. De krukker og fade, der var gået til i løbet af året, var gemt til side og ventede på, at der skulle komme en

"klinker". Så sad vi børn med store øjne og så, hvordan han borede og stak klemmer i hullerne og udbedrede skaderne. Tit var klinkeren også skærsliber. Jo, servicefagene tjente også en skilling i vor by.

Jeg fik nævnt, at min far stemte sin violin. Mit højeste ønske var at komme til at spille, som han gjorde. Jeg var glad, da han formedelst 18 kr. hjembragte en "halvviolin". Jeg fik spilletimer hos lærer Thuesen, indtil jeg blev konfirmeret. Først på halv- så på trekvart- og til sidst på hel violin. Dyrt - en krone pr. time! Til konfirmationsforberedelse hos Paulus Kiilerich var vi et hold på toogtredive. Ingen af dem havde udsigt til mere end syv års skolegang.

Et par år før havde skolebestyrer Brier aflagt byen et besøg for om muligt at hverve elever til sit præliminærkursus. Jeg var med til et møde i præstegården, og Kiilerich talte varmt for sagen, men der blev ikke tilslutning nok. Vi børn kunne ikke se nytten, se nogen nytte i at skulle til Aalborg. Her skulle vi nok "snakke fint", så vi spredtes for alle vinde, nogle kom i lære, andre kom ud at tjene ved landbruget, pigerne kom i huset, mens restgruppen - de forkælede - blev hjemme hos forældrene. Lærer Marks Johannes blev student og senere læge, men ellers kendte vi ikke nogen, der blev "noget".

Nye koste fejer bedst. Måske derfor var min far med til at starte Borgerforening og Idrætsforening og i trediverne "Øster Hornum Idrætsanlæg".

I 1929 kom der ny bager til byen. Han var elitegymnast fra Randers. Han passede som fod i hose til det foreningsliv, der var startet, eller på vej, i Øster Hornum. Der var også en dilettantforening "Skjold". Medlemskontingentet var 10 Øre årligt. Så kunne man spille dilettant "for foreningens medlemmer med husstand" efter de regler, der gjaldt for foreninger.

—o0o—

Christen Andersen blev i 1944 ansat på kommunekontoret i Øster Hornum som kæmner. Da Støvring kommune blev dannet i 1970 blev han sekretariatschef på rådhuset, et job han havde til han gik på pension i 1984.

Hans kone Birte var i mange år organist ved byens kirke. Sammen spillede de i mange sammenhænge.

De vil længe blive husket som et par markante borgere i byen.